

[Alfred Bøgh.]

ikke at være afsætning for, og personlig arbejdsindsats har nået toppen, ja, næsten en urimelig højde. Det må blive omkostninger, der må sættes ind over for, og det må derfor efter vor opfattelse være helt forkert, at finansministeren finder, at øgede transportomkostninger „byder de bedste betingelser i den foreliggende situation“.

Men jeg skal foreløbig lade dette ligge for at vende mig til det, som vel er selve baggrunden for regeringens forslag om skatteforhøjelser i det hele taget.

Den højtærede finansminister pegede i sin fremsættelsestale på, at baggrunden for disse lovforslag er det sidste halve års udvikling i statens finanser. Medens regeringen for blot et halvt år siden anslog, at statsfinanserne under ét for indeværende finansår skulle vise et kasseoverskud på 425 mill. kr., og dette endda efter at statens samlede kapitaludgifter var betalt ud af det overskud på mere end 1 milliard kr., som man ventede på drifts- og anlægsbudgettet, så var forventningerne om et overskud allerede ved tillægsbevillingslovens behandling i juni måned og efter gennemførelsen af lønreguleringer og landbrugslove afløst af forventninger om et samlet kasseunderskud på omkring 150 mill. kr. Jeg forstod nu på den højtærede finansminister, at regeringen på ny havde revideret sine forventninger og nu forudså et samlet kasseunderskud på omkring 300 mill. kr. og derfor fandt det rigtigt at foreslå inddragelse i statskassen af et beløb, som beregnet på årsbasis er af samme størrelsesorden. Det vil jo på jævnt dansk sige, at regeringen ønsker en skatteforhøjelse, som for resten af indeværende finansår skal bringe ca. 150 mill. kr. i statens kasse og dermed halvere det forventede kasseunderskud.

Det er altså det grundlag og den argumentation, hvormed finansministeren kommer til folketinget med disse forslag. Nu skal jeg naturligvis slet ikke antyde, at de overvejelser, som har bragt den højtærede finansminister til at foreslå netop dette

beløb, har været præget af tilsvarende enkelthed. For selv om forårets begivenheder skulle have rokket også regeringens tillid til den ensidige overbudgetteringspolitik, så giver dette jo ikke anledning til at tage den højtærede finansministers fremsættelsestale som udtryk for, at han så lidt som andre derfor skulle være faldet i den modsatte grøft og alene vurderer skatter ud fra et snævert statsfinansielt synspunkt.

Med den rolle, som overbudgetteringen i øvrigt indtil for ganske nylig spillede i regeringspartiernes økonomisk-politiske argumentation, er det jo i sig selv bemærkelsesværdigt, at regeringen netop nu synes at stile mod et budgetunderskud på omkring 150 mill. kr. Undertiden havde man næsten fået det indtryk, at overbudgetteringen efter regeringspartierne opfattelse var det eneste middel til afstemning af krav og kræfter i vor økonomi under en højkonjunktur.

Ligheden til trods er der dog forhold, som gør, at den foreliggende situation er væsentlig forskellig fra de tidligere perioder, hvor vi har stået over for valutavanskeligheder. Jeg tænker ikke her i første række på noget for mig så uendelig fjernt som, at den nuværende regering kom til på slagordet om at „gøre gode tider bedre“. Mere grund er der vel til at hæfte sig ved, at tidligere perioders valutavanskeligheder ofte havde deres rod i forhold, som lå uden for landets grænser. Dette er ikke tilfældet denne gang, tværtimod. Vi har i de senere år været begunstiget af et bedre bytteforhold end vel nogen sinde tidligere. End ikke de lave priser på landbrugets produkter har været i stand til for vor udenrigshandel som helhed at forrykke dette billede afgørende.

Det særlige træk ved udformningen af vore skattelove, at en vis stigning i befolkningens indkomster så at sige automatisk medfører, at statens skatteindtægter stiger endnu stærkere, har i de senere år fået millionerne til i stadig stigende tal at flyde